

**सन २००९-२०१० करिता १००% केंद्र शासन
पुरस्कृत नदीखोरे प्रकल्पांतर्गत अनुदान
वितरीत करण्याबाबत..**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्र.नदीखो २००९/प्र. क्र. ४०/जल-८,
मंत्रालय , मुंबई -४०००३२
दिनांक : ९ डिसेंबर, २००९**

वाचा :

- १) केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे पत्र क्र.६-६/२००९-एम.एम. दिनांक ३० जून, २००९.
- २) शासन पत्र, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.असक -२००९/प्र.क्र.२७/जल-११, दि.२४ मार्च, २००९.
- ३) संचालक (मृदसंधारण), पुणे यांचे पत्र क्र.मृदस/नखोप्र/अनुदान/०९-१०/मृद-२/२९९४/०९/, दिनांक १६/११/२००९.

प्रस्तावना:

जमिनीची अतिधूप झाल्याने मोठ्या पाटबंधारे प्रकल्पाच्या जलाशयामध्ये गाळ साठून जलसिंचन प्रकल्पाचे अस्तित्व धोक्यात येऊ नये म्हणून जलसिंचन प्रकल्प क्षेत्रातील जमिनीची धूप थांबविण्याच्या दृष्टीकोनातून सन १९९३-९४ पासून नदी खोरे प्रकल्प ही १००% केंद्र पुरस्कृत योजना पाणलोट विकासाच्या माध्यमातून राबविण्यात येत आहे. जमिनीची धूप थांबविण्याबरोबरच जमिनीची उत्पादन क्षमता वाढविणे आणि जमिनीचा ओलावा टिकविण्याची क्षमता वाढविणे ही सदर योजनेची प्रमुख उद्दीष्टे आहेत. नदी खोरे प्रकल्प ही योजना सरदार सरोवर, उकाई प्रकल्प, दमणगंगा, नागार्जुनसागर व पोचमपाड या आंतरराज्य प्रकल्प क्षेत्रात राज्यातील नंदुरबार, नाशिक, पुणे, सातारा, कोल्हापूर, सांगली, सोलापूर, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, जालना, उस्मानाबाद आणि नांदेड या जिल्ह्यामध्ये राबविण्यात येत आहे.

२. उपरोक्त योजनेतर्गत एकूण २२६ पाणलोट निवडण्यात आले असून ११ व्या पंचवर्षिक योजनेत सन २००७-०८ पर्यंत एकूण ११५ पाणलोट पूर्ण करण्यात आले असून एकूण १६१००५ हेक्टर क्षेत्र पैकी १२१४४२ क्षेत्र उपचारित करण्यात आले आहे. सन २००७-२००८ या आर्थिक वर्षासाठी नदीखोरे प्रकल्पांतर्गत कार्यक्रमाकरिता केंद्र शासनाने दिलेल्या मान्यतेनुसार संदर्भाधीन दिनांक १९ जानेवारी, २००९ च्या शासन निर्णयान्वये एकूण रु.३४६२.२८ लक्ष उपलब्ध करून देण्यात आले होते. त्यापैकी रु. ३४५९.९९ लक्ष सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षामध्ये खर्च झाले असून दि.१.४.२००९ रोजी रु.२.२९ लाख इतका निधी अखर्चित राहिला आहे.

३. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन १ येथील दिनांक ३०जून, २००९ च्या पत्रान्वये नदी खोरे प्रकल्प योजनेसाठी सन २००९-१० करिता वर्कप्लॅनअंतर्गत एकूण रु.२९६४.३२ लक्ष (रु. दोन हजार नऊशे चौसष्ट लक्ष बत्तीस हजार) इतक्या निधीच्या कार्यक्रमास मान्यता दिली आहे. सन २००९-१० करिता केंद्र शासनाने दिलेली मान्यता लक्षात घेवून केंद्र पुरस्कृत नदी खोरे प्रकल्प योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यासंबंधीचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय : -

सन २००९-१० च्या आर्थिक वर्षाकरिता १०० टक्के केंद्र शासन पुरस्कृत नदी खोरे प्रकल्पांतर्गत कार्यक्रमाची अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्रीय कृषि मंत्रालयाने संदर्भाधीन दि. ३० जून, २००९ च्या पत्रान्वये रु.२९६४.३२ लक्ष (रु. दोन हजार नऊशे चौसष्ट लक्ष बत्तीस हजार) च्या कार्यक्रमास मान्यता दिली असून या प्रकल्पांतर्गत एकूण २४७०३ हेक्टर क्षेत्र उपचारित करण्याचे उद्दिष्ट आहे. या अंतर्गत ड्रेनेज लाइन ट्रीटमेंट, व्हेजीटेटीव्ह फेन्सींग, कंटूर ग्रेडेड बंडींग, लूज बोल्डर्स, सी.सी.टी., सिल्वी पाश्चर, गॅबियन बंधारा, शेततळी, अर्दन स्ट्रक्चर, चेक बंडस, वॉटर हार्वेस्टिंग स्ट्रक्चर इत्यादी मृदसंधारणाची कामे करण्यात येतात. या योजनेतर्गत कार्यान्वित असलेल्या ९२ पाणलोटोटाची यादी (विवरणपत्र-१) जोडली आहे.

२. केंद्र शासनाने दिलेल्या मान्यतेच्या अधिन राहून नदीखोरे प्रकल्प योजनेस राज्य शासनाची प्रशासकीय आणि वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. चालू आर्थिक वर्षी वर्कप्लॅन अंतर्गत मंजूर झालेल्या निधीनुसार एकूण रु.२९६४.३२ लक्ष (रु. दोन हजार नऊशे चौसष्ट लक्ष बत्तीस हजार) निधीचा कार्यक्रम नदी खोरे प्रकल्प योजनेअंतर्गत राबविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. या निधीपैकी रु.१२९२.५० लक्ष (रुपये बाराशे ब्याण्णव लक्ष पन्नास हजार फक्त) इतका निधी वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

३. केंद्र शासनाने या योजनेअंतर्गत मंजूर पाणलोटोतील प्रगतीपथावर असलेले पाणलोट पूर्ण करण्यासाठी प्राथम्याने निधी उपलब्ध करून देण्याचे निदेश दिले आहेत. हे लक्षात घेता सोबतच्या विवरणपत्र-१ मध्ये दर्शविलेल्या एकूण ७८ पाणलोटोंना निधी वितरण करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

४. आयुक्त (कृषि) यांनी संबंधीत जिल्ह्यांना निधी उपलब्ध करून देताना केंद्र शासनाने नदी खोरे प्रकल्पांतर्गत विहित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना आणि अटी व शर्तीच्या अधीन राहून सदर प्रकल्प/कार्यक्रमासाठी संबंधीत जिल्ह्यांना निधीचे वाटप करावे व त्याकरिता आवश्यक मार्गदर्शक सूचना निर्गमित कराव्यात. तसेच या प्रित्यर्थचा भौतिक आणि आर्थिक प्रगती अहवाल व उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासन व राज्य शासनास सादर करावा. तसेच यासंबंधीचा मासिक खर्चाचा प्रगती अहवाल प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत शासनास सादर करावा.

५. या प्रित्यर्थचा चालू आर्थिक वर्षातील खर्च सन २००९-१० च्या अंदाजपत्रकामध्ये खाली नमूद केलेल्या लेखा शिर्षाखाली मंजूर असलेल्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा आणि त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. हा खर्च करताना विहित केलेल्या कॅशफ्लो (मासिक निधी विवरणपत्र) नुसार हा निधी खर्च करण्याची दक्षता घेण्यात यावी.

"मागणी क्र.एल-७, ४४०२-मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च १०२-मृदसंधारण, १०२ (दोन)पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना, १०२ (०१) (०३)आंतरराज्य नदीखोरे प्रकल्पाच्या क्षेत्रातील मृदसंधारण कार्यक्रम (१००% केंद्र पुरस्कृत)(४४०२१०५९) ५३, मोठी बांधकामे "

६. हा शासन निर्णय केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे संदर्भाधीन पत्र दिनांक ३० जून, २००९ तसेच कृषी विभागाचे पत्र क्र.केंपुयो १००८/प्र.क्र.११/२अ, दि.१९.६.२००८ आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२१७/०९/ व्यय-१५, दि.२९.९.२००८ नुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २००९१२०९१९०५४३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सोबत - विवरणपत्र-१

(मि. का. फडके)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.मंत्री (जलसंधारण) यांचे खाजगी सचिव,

मा.राज्यमंत्री (जलसंधारण) यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा.उपाध्यक्ष, जलसंधारण सल्लागार परिषद यांचे स्वीय सहाय्यक,

मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव,

आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे - ४११ ००१. (५ प्रती)

संचालक (मृदसंधारण), कृषि आयुक्तालय, पुणे-४११ ००१ (५ प्रती)

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा,

सर्व संचालक/सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे.

महालेखापाल -१/२, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर. (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता) (३ प्रती)

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (३ प्रती)

निवासी लेखापरीक्षा, अधिकारी, मुंबई. (३ प्रती)

सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक, नाशिक, कोल्हापूर, पुणे, लातूर, औरंगाबाद

जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी, नंदुरबार, नाशिक, पुणे, सातारा, कोल्हापूर, सांगली, सोलापूर, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, जालना, उस्मानाबाद, नांदेड

जिल्हा कोषागार अधिकारी, नंदुरबार, नाशिक, पुणे, सातारा, कोल्हापूर, सांगली, सोलापूर, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, जालना, उस्मानाबाद, नांदेड

विभागीय वन अधिकारी, पुणे, सातारा, नाशिक, नंदुरबार, अहमदनगर, बीड,

नियोजन विभाग / वित्त विभाग, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

अवर सचिव (२-अ) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सर्व अधिकारी, ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

जल-८ (निवडनस्ती) ग्रा.वि.व ज.सं.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

विवरणपत्र १

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र नखोयो २००९ प्रक्र (४०) जल-८ दिनांक ९ डिसेंबर २००९ चे सहपत्र

अक्र	प्रकल्प क्र व नाव	पाणलोट क्रमांक	प्राथम्य	मंजूरीचे वर्ष	जिल्हा	तालूका
१	१ Damanganga	5B2C8-p-8	VH	२००३-२००४	नाशिक	पेठ
२		दमणगंगा	5B2C8-p-7	VH		पेठ
३			5B2C8-k-4	H		पेठ
४			5B2C8-p-3	VH		पेठ
५			5B2C8-k-2	VH		पेठ
६			5B2C8-r-5	H		पेठ
७			5B2C8-r-7	H		पेठ
८			5B2C8-n-5	H		पेठ
९			5B2C8-p-4	VH		पेठ
१०			5B2C8-p-5	VH		पेठ
११			5B2C8-k-3	VH		पेठ
१२			5B2C8-k-6	VH		पेठ
१३			5B2C8-r-9	H		पेठ
१४			5B2C8-r-4	H		पेठ
१५			5B2C8-q-5	VH		पेठ
१६			5B2C8-n-3	H		पेठ
१७			5B2C8-n-6	H		त्र्यंबक
१८			5B2C8-v-8	VH		त्र्यंबक
१९			5B2C8-j-1	H		त्र्यंबक
२०			5B2C8-u-1	VH		त्र्यंबक
२१			5B2C8-s-5	H		त्र्यंबक
२२			5B2C8-u-2	VH		त्र्यंबक
२३			5B2C8-n-2	H		त्र्यंबक
२४			5B2C8-v-9	VH		त्र्यंबक
२५			5B2C8-v-6	VH		त्र्यंबक
२६			5B2C8-m-8	H		त्र्यंबक

विवरणपत्र १

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र नखोयो २००९ प्रक्र (४०) जल-८ दिनांक ९ डिसेंबर २००९ चे सहपत्र

अक्र	प्रकल्प क्र व नाव	पाणलोट क्रमांक	प्राथम्य	मंजूरीचे वर्ष	जिल्हा	तालुका
२७	२ S. Sarowar	Na 4 k	VH	२००३-२००४	नंदूरबार	अक्कलकुवा
२८	२ सरदार सरोवर	Na 2 n	H		नंदूरबार	अक्कलकुवा
२९		Na 8 m	VH		नंदूरबार	अक्राणी
३०		Na 8 d	VH		नंदूरबार	अक्राणी
३१		Na 7 h	H		नंदूरबार	अक्राणी
३२	२ Ukai	5 c 2 a 4 j 1	H	२००३-२००४	नंदुरबार	अक्राणी (धा)
३३	उकाई	5 c 2 a 2 w 1	H		नंदुरबार	अक्कलकुवा
३४	३ Nagarjunsagar	An 1 c	H	२००३-२००४	सोलापुर	दक्षिण सोलापुर
३५	नागार्जुनसागर	Ap 9 e	H	२००३-२००४	सातारा	कराड/पाटण
३६		Ap 9 k	H		सातारा	पाटण
३७		Ap 7 i	H		सातारा	पाटण
३८		Ap 9 r	H		सातारा	सातारा
३९		Ap 9 s	H		सातारा	सातारा
४०		Ap 9 q	H		सातारा	सातारा
४१		Ap 10 g	H		सातारा	जावळी
४२		Ar 8 p	H		सातारा	फलटण
४३		Ap 7 f	H	२००३-२००४	सातारा	पाटण
४४		Ap 6 w	H		सातारा	कराड
४५		Ap 9 i	H		सातारा	कराड /पाटण
४६		Ap 9 h	H		सातारा	कराड /पाटण
४७		Ap 10 p	H		सातारा	जावळी
४८		Ap 10 q	H		सातारा	जावळी
४९		Ap 3 x	H	२००३-२००४	सांगली	कडेगाव
५०		Am 5 h	H	२००३-२००४	सांगली	जत
५१		At 7 u	H		पुणे	हवेली
५२		At 10 t	H		पुणे	हवेली
५३		At 9 p	H		पुणे	हवेली /खेड
५४		Ar 9 h	H		पुणे	खेड

विवरणपत्र १

ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्र नखोयो २००९ प्रक्र (४०) जल-८ दिनांक ९ डिसेंबर २००९ चे सहपत्र

अक्र	प्रकल्प क्र व नाव	पाणलोट क्रमांक	प्राथम्य	मंजूरीचे वर्ष	जिल्हा	तालूका
५५		At 9 n	VH		पुणे	खेड
५६		At 9 e	VH		पुणे	खेड
५७		At 5 z	VH		पुणे	अंबेगाव
५८		At 10 y	H		पुणे	मुळशी
५९		At 10 q	VH	२००३-२००४	पुणे	मुळशी
६०	४ Pochampad	Pn' 2 f	H		बीड	गेवराई
६१	पोचमपाड	Pn 7 u	H		बीड	पाटोडा
६२		Pn'2a			बीड	गेवराई
६३		Pv 3 k	VH	२००३-२००४	जालना	भोकरदन
६४		Pv 3 m	VH		जालना	भोकरदन
६५		Pw 5 b	VH		जालना	भोकरदन
६६		Pw 4 h	VH		जालना	भोकरदन
६७		Jg 4 u	H	२००३-२००४	नाशिक	सिन्नर
६८		Jg 4 p	H		नाशिक	सिन्नर
६९		Jg 4 j	VH		नाशिक	सिन्नर
७०		Jh 5 f	H		नाशिक	सिन्नर
७१		Jg 4 n	H		नाशिक	सिन्नर
७२		Jg 4 f	VH		नाशिक	सिन्नर
७३		Jg 4 d	H		नाशिक	सिन्नर
७४		Jg 3 j	H		नाशिक	सिन्नर
७५		Jg 3 s	H		नाशिक	सिन्नर
७६		Jg 4m	VH		नाशिक	सिन्नर
७७		Jg 4k	VH		नाशिक	सिन्नर
७८		Jg 4 h	H		नाशिक	सिन्नर